



ОГЛЕДАЛО НА ВЛАДАТА Следење на отвореноста на процесите на подготовка на закони



Табела. Преглед на поднесени предлог-закони по министерства и почитување на обврската за консултации со јавноста на ЕНЕР

Министерство	Бр. на предлог-закони утврдени на седница на Влада	Бр. на предлог-закони со отстапки од обврската за консултации*	% на отстапки од обврската за консултации
МФ	2	1	50%
МЕ	1	0	0%
ВКУПНО	3	1	33%

*Предлог-законот или не е ставен на ЕНЕР за консултации или пак не е испочитуван рокот за консултации од 20 дена

Граѓанскиот ресурсен центар е проект финансиран од Европската Унија а спроведуван од МЦМС. Во рамките на ГРЦ се публикуваат месечни известувања со резултатите од следењето на Единствениот национален регистар на прописи (ЕНЕР). Целта на оваа активност е да се зголеми информираноста на граѓаните и да се поттикнат граѓанските организации и другите засегнати страни да учествуваат во раните фази на подготовката на законите. Оваа активност е предложување на Проектот Огледало на Владата www.ogledalonavladata.mk, отпочнат во 2012 г., со поддршка на ЕУ(ЕИДХР) и УСАИД.

Месечен преглед на консултации со јавноста за објавени закони на ЕНЕР

бр. 66



кај 2 предлог-закони е забележано почитување на минималниот рок за консултации со јавноста преку ЕНЕР



1 предлог-закон за кој има обврска воопшто не е ставени на ЕНЕР за консултации со јавноста

Согласно Деловникот за работа на Владата министерствата мораат задолжително да ги објават на ЕНЕР (www.ener.gov.mk) предлозите за донесување закон, нацртите и предлозите на закони, освен законите кои се донесуваат по итна постапка, и тие да бидат достапни за коментари од јавноста 20 дена од денот на објавувањето.

Што се следи?

Предлог-закопи отворени на ЕНЕР

Како се следи?

Редовно се бележат:

Статус во кој е поставен предлог-закон

Датум на поставување на документи

Период кој што е даден како можност за давање коментари

Содржина на поставени документите

Како се одредува период на консултации?

Периодот се одредува според бројчаникот достапен на ЕНЕР.

Се следи кога предлог закон бил утврден на Седница на Влада и се споредува со периодот во кој што предлог закон беше отворен за коментари според бројчаник.

„Отворен“ значи дека предлог-законот е отворен за консултации од страна на јавноста.

„Затворен“ значи дека предлог-законот е утврден на седница на Влада.

ЦЕЛИ

Во овој преглед се претставени резултатите од следењето на предлог-законите утврдени на седница на Владата и доставени до Собрание во текот на октомври 2021 и нивно поставување на Единствениот национален електронски регистар на прописи (ЕНЕР). Прегледот има цел да укаже на почитување односно отстапување од обврската која ја имаат органите на државната управа (пред се министерствата) предлозите за донесување закон и предлозите на закони, освен законите кои се донесуваат по итна постапка, задолжително да ги објават на ЕНЕР (www.ener.gov.mk). Истите треба да бидат достапни на увид и консултација со јавноста најмалку 20 дена од денот на објавувањето (Деловникот за работа на Владата на Република Македонија, „Службен весник на РМ“ бр. 113/2017).

МЕТОДОЛОГИЈА

Како почетен ден за консултации се смета денот кога текстот на предлог-законот е објавен на ЕНЕР. Доколку во одредена објава на ЕНЕР за отпочнување на процесот на консултации воопшто не е поставен текстот на предлог-законот бројот на денови за консултации е нула.

Како датум на утврдување на завршувањето на консултации се користи еден од двата начини:

1. Датумот на истекување на рок за консултации согласно бројчаникот за преостанато време за консултации на ЕНЕР;
 2. Датумот на утврдување на предлог-закон на Седница на Влада, доколку тој е пред датумот на завршување на период на консултации според бројчаникот на ЕНЕР.
- Датумот на утврдување на предлог-закон на Седница на Влада се следи преку информациите достапни на веб-страницата на Собранието и од записниците достапни на веб-страницата на Владата.

РЕЗУЛТАТИ

Во периодот од 1 до 31 октомври 2021 г., до Собранието беа поднесени вкупно четири различни предлог-закопи, од кои за три постои обврска да бидат ставени на ЕНЕР. Од тие три предлог-закопи, два беа ставени на ЕНЕР за консултации со јавноста и рокот за консултации од 20 дена е испочитуван кај сите, а статусот на ЕНЕР не е сменет во „Затворен“ кај еден од овие предлог-закопи. Останатиот предлог-закон нема обврска да бидат ставен на ЕНЕР бидејќи е ратификација.

Предлог-законите за кои е испочитувана обврската за консултации се: Предлог – закон за финансиска стабилност, предложен од **Министерство за финансии**, Предлог – закон за изменување и дополнување на Законот за установите предложен од **Министерство за економија**.

Предлог-законот за кој постоеше обврска да биде ставен на ЕНЕР за консултации а сепак тоа не беше испочитувано е: Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа, предложен од **Министерство за финансии**.

Во месечните преглед се разгледуваат и содржински предлог закони кои се објавени на ЕНЕР и кои се од значење за работењето на граѓанските организации.

Преку овој осврт ќе се овозможи организациите на поедноставен начин да се запознаат со содржината на предложените закони и значење кои тие би го имале врз нивното работење.

Во овој број:

Предлог- Закон за изменување и дополнување на Законот за установи

Предлог- Закон за изменување и дополнување на Законот за установи

Целта на овој предлог закон е да се направи измена и дополнување на одредбите во Законот за установи кои се однесуваат на бројот на членови на управни и надзорни одбори на јавните установи, постапката за селекција и именување, како и условите во делот на образованието и работно искуство што треба да ги исполнуваат заинтересираните кандидати за членови на управни и надзорни одбори на јавни установи.

Со додавање на нов член во Законот за установи се предвидува воведување обврска основачот на јавната установа да објави јавен повик за заинтересирани кандидати за членови на управен одбор. Јавниот повик се објавува на веб страната на основачот на јавната установа и веб страната на јавната установа. Се утврдува рокот за објавување на јавниот повик. Исто така во овој член е предвидена измена на сите закони/одлуки со кои се основани посебните јавни установи, како и статутите на јавните установи за подетално прецизирање на содржината на јавниот повик, како и постапката за селекција и именување. Дополнително се уредува дека незадоволните кандидати од постапката за селекција за членови на орган на управување во јавната установа имаат право да поведат управен спор до надлежен суд согласно Законот за управни спорови.

Со дополнувањата на Законот, се дефинира максималниот износ на надоместокот што го добиваат членовите на управниот одбор и надзорниот одбор, како и тоа дека основачот со посебна одлука го утврдува износот на месечниот надомест за претседателот и членовите на управниот одбор и на надзорниот одбор.

Предлог-законот предвидува вкупниот месечен надоместок на претседателот и членовите на органот на управување на јавната установа поединечно, не смее да го надмине износот од една половина од просечната нето плата на вработените во јавната установа исплатена во претходната година. Висината на месечниот надоместок за претседателот и членовите на органот на управување во јавната установа со одлука го утврдува основачот на јавната установа.

Со предложените решенија за измени и дополнување за Законот за установите ќе се создаде правна рамка со која ќе се придонесе за подигнување на стручноста и професионалноста при управувањето и надзорот врз работењето на јавните установи. Ќе се воспостави мерит процедура при именувањето на членови на управни и надзорни одбори во јавните установи, како и регулирање на постапка во случаи кога има повеќе кандидати за едно место. Овие промени треба да допринесат за поефикасно управување со јавните установи и подобри услуги за граѓаните.